

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Po zarostlém chodníčku hledám do života cestičku...

Platnost od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2023

Zpracoval pedagogický sbor mateřské školy

Identifikační údaje mateřské školy

Název: Základní škola a mateřská škola, Lelekovice, okres Brno – venkov, příspěvková organizace, Hlavní 102/32, 664 31 Lelekovice

IČO: 750 21 871

Zřizovatel: obec Lelekovice, Hlavní 75/7, 664 31 Lelekovice

Sídlo MŠ: Hlavní 13/2, 664 31 Lelekovice

Ředitelka školy: Mgr. Hana Mikaušová

Zástupkyně ředitelky pro MŠ: Bc. Alena Komendová

Vedoucí školní jídelny: Mgr. Táňa Nečasová

Kontakty:

Ředitelka – kontakt do ZŠ: mikausova@zslelekovice.cz

Mateřská škola: 541 232 292; e-mail: komendova@skolkalelekovice.cz

Školní jídelna: 541 232 548; e-mail: jidelna@skolkalelekovice.cz

Webové stránky MŠ: www.skolkalelekovice.cz

Obecná charakteristika školy

Základní škola a mateřská škola, Lelekovice, okres Brno – venkov, příspěvková organizace vznikla 1. 8. 2019 sloučením základní a mateřské školy v jeden právní subjekt. Mateřská škola poskytuje předškolní vzdělávání a stravování pro děti zpravidla od tří let věku. Podle možností a v souladu s platnými vyhláškami je předškolní vzdělávání poskytováno i dětem mladším, a to ve věku od dvou let. Celková kapacita mateřské školy je 68 dětí, s udělenou výjimkou pak 72. Celodenní provoz probíhá ve třech věkově smíšených třídách, v době od 6:30 do 16:30. Vzdělávání dětí zajišťují kvalifikované pedagogické pracovnice, které si svoji odbornost zvyšují průběžně dle zájmu, možností a potřeb školy.

Prostory tříd umožňují vytvoření hracích i zájmových koutků, místa pro odpočinek či aktivit, které si děti samy zvolí. Je v nich také možné pořádat setkání s rodiči, při kterých dochází k lepšímu poznání, navazování přátelských vztahů a následné spolupráce. Přírodní zahrada pak nabízí rozlehlý členitý terén, který je vhodný pro celoroční pobyt dětí a k rozvíjení jejich pohybových dovedností. Zeleň v zahradě pak nabízí dětem možnost nejrůznějších aktivit, spojených s pozorováním přirozeného běhu přírody. Je rovněž pravidelně udržována a dle možností rozšiřována.

Mateřská škola se zaměřuje na environmentální vzdělávání dětí, podporuje zdravý životní styl a snaží se aktivně předávat hodnoty spojené s tradicemi a kulturou místa, ve kterém žijeme.

Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

Všechny tři třídy mají nový nábytek a koberce. Dětský sedací nábytek je přizpůsoben antropometrickým požadavkům (variabilní výška sedáků židlí a stolů) a je zdravotně nezávadný. Prostorové uspořádání vyhovuje nejrozličnějším skupinovým a individuálním činnostem. Dvě stabilní lehárny využíváme i k cvičení. Lehátka ve třetí třídě rozkládáme a uklízíme po provětrání denně. Nedostatečné jsou skladové prostory. Hračky a doplňky umísťujeme tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Nabídku hraček a pomůcek z inventáře obměňujeme. Děti se vlastními výtvary podílejí na úpravě a výzdobě prostředí takovým způsobem, který umožňuje, aby byly jim i jejich rodičům přístupné. Zahrada a dětské hřiště umožňuje dětem celoroční pohybové a další aktivity. Prostory jsou rozčleněny pro tematicky plánované aktivity, pravidelně vybavovány a doplňovány pomůckami. Vaříme ve zmodernizované kuchyni. Je dokončen informační systém budovy. Zahrada je vybavena novými hračkami a pomůckami pro EV. Pěstujeme ovoce a zeleninu na záhonu v horní osluněné části zahrady. Plánované aktivity přesouváme do venkovního prostředí co nejčastěji. Využíváme k tomu zahradu, přilehlou louku i blízký les i společenské prostředí obce.

Životospráva

Školní jídelna má moderní kuchyňské vybavení. Kuchařky vaří výhradně z čerstvých surovin, bez konzervačních látek a dochucovadel. Vedoucí jídelny zařazuje do jídelníčku sezónní jídla, využívá lokální dodavatele potravin. Ve škole poskytuje poradenství zdravé výživy a zdravého životního stylu. Garantuje vyváženou skladbu potravin a dodržování předpisů a norem. Děti mají k dispozici dostatek tekutin pro udržování pitného režimu. Dospělí předkládají stravu a děti si volí množství jídla, mají dostatečný prostor pro aktivní sebeobsluhu podle svých schopností.

Denní program vymezuje pravidelný rytmus a řád. Svou flexibilitou umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí. Pokud to počasí dovoluje, tráví čas děti dopoledne i odpoledne venku, na výletech, vycházkách, zahradě nebo terase. Má ustálený charakter, respektuje individuální potřebu aktivity a odpočinku a pravidelné intervaly jídla.

Psychosociální podmínky

Příznivé klima je pro všechny dospělé osoby prioritou, považují ho za základní podmínku vlastní práce. Volnost a svobodná volba učí děti chování podle předem dohodnutých pravidel s důrazem na jejich jasné pochopení a přijetí.

Způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Třída je pro děti přátelským společenstvím. Zdvořilost, slušnost a respekt jsou základními pravidly komunikace mezi dětmi i dospělými. Nově přichozím dětem umožňujeme postupnou adaptaci na nové prostředí. Respektujeme individualitu dětí v potřebě odpočinku i jídla. Vzdělávací nabídka odpovídá aktuálním potřebám dětí a umožňuje jejich samostatné rozhodování při výběru jednotlivých činností i vlastního hodnocení.

Organizace vzdělávání

Každá třída má svůj třídní vzdělávací program a nabízí dětem aktivity podle podmínek jednotlivých tříd. Při rozdělování dětí do tříd jsou respektovány sourozenecké vztahy a dětská přátelství. Třídy jsou uspořádány heterogenně (věková různorodost) a počty dětí odpovídají prostorovým kapacitám jednotlivých tříd. Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován po dohodě s rodiči individuálně přizpůsobený adaptační režim. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený. Děti mají dostatek prostoru pro spontánní činnosti uvnitř budovy i venku. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní hře a experimentování. Převažují individuální a skupinové činnosti dětí. Pravidelně jsou zváni do školy i rodiče – např. odpolední tvoření s dětmi, konzultace o vzdělávacích pokrocích mladších i starších dětí, konzultace před zápisem do 1. třídy základní školy, schůzka na začátku školního roku, rozsvěcování vánočního stromu, charitativní jarmark v České.

Děti mají možnost se v průběhu roku účastnit vzdělávacích programů, různých kulturních akcí, lyžařského výcviku, bruslení, mají možnost navštěvovat kroužek angličtiny, zumbly a aerobiku či jógy.

Děti obvykle přicházejí do 8,15 hodin, po předchozím oznámení v jinou dohodnutou dobu. Vzdělávání se uskutečňuje v provozní době od 6,30 – 16, 30 hodin ve třídě Berušky (přízemí budovy), Zajíčci (I. patro) a Veverky (přístavba), ve shodném denním režimu:

6:30-7:10 scházení dětí v II. třídě – Zajíčci

7:10 rozcházení dětí do jednotlivých tříd

od 7:10 je provoz ve všech třídách

- volné a námětové hry, individuální plnění výchovných cílů, jazykové chvílky, výtvarné a pracovní činnosti, hry k rozvoji smyslového vnímání, pohybové aktivity a zpěv, spontánní i řízené činnosti dětí, komunitní a diskuzní kruh dle potřeby

8:00 – 8:15 do této doby se děti scházejí ve třídách – doporučujeme přicházet s dětmi včas, aby si zažily denní režim tak, jak je připraven – výchovná práce, navazování kontaktů s dětmi atd; pro předškoláky začíná povinné předškolní vzdělávání v rozsahu 4 hodin

8:20-8:50 hygiena, svačina

8:50-9:30 dokončení započatých činností dle individuální potřeby dětí, příprava na pobyt venku

9:30-11:30 pobyt venku

11:30-11:40 převlékání z vycházky, hygiena, příprava na oběd

11:45-12:15 oběd, starší děti používají při jídle příbory

12:15-14:15 hygiena, příprava na odpočinek, relaxace, poslechové činnosti, četba; individuální forma odpočinku – spánek, relaxace, klidové aktivity

14:30-15:00 odpolední svačina

15:00-16:30 rozcházení dětí, tematické pohybové a další aktivity dle volby dětí,
skupinová a individuální práce, zájmové kroužky, při pěkném počasí pobyt na
školní zahradě

Personální a pedagogické zajištění

Učitelky i provozní personál má požadovanou odbornou způsobilost, kvalifikaci pro práci v předškolním zařízení. V každé třídě pracují dvě učitelky, které se podle možností a podmínek školy překrývají po dobu přímé pedagogické činnosti optimálně alespoň v rozsahu 2,5 hodiny. Logopedickou nápravu zajišťuje speciální pedagog – logoped, prevenci vad výslovnosti učitelka, která absolvovala vzdělávací program zaměřený na prevenci vad výslovnosti. Učitelky se průběžně vzdělávají v souladu s doporučením ČŠI (individualizace) a podle plánu. Jejich profesní růst dále posiluje vzájemné sdílení na úrovni školy a dalších vzdělávacích institucí, případně vzájemné hospitace.

Spoluúčast rodičů

Mateřská škola podporuje aktivní spoluúčast rodičů. Rodiče se mohou účastnit různých aktivit svých dětí a nabízených neformálních setkání, která jsou pravidelně plánována v průběhu školního roku. Denní kontakt a rozhovor s učiteli při příchodu do třídy vede k efektivnímu řešení osobních požadavků na individuální péči o jejich dítě. Rodiče si sjednávají schůzku k časově náročnějšímu rozhovoru, konzultaci s učiteli nebo zástupkyní ředitelky pro mateřskou školu.

Rodiče průběžně informujeme o učebních pokrocích jejich dětí osobně, o obsahu vzdělávací práce v týdenních intervalech prostřednictvím nástěnek v šatnách každé třídy.

Dochází ke vzájemným výměnám informací mezi MŠ a rodinou, mezi rodiči navzájem. Obsah aktivit zahrnuje základní oblasti pro úspěšné zahájení povinné školní docházky – jemná motorika, grafomotorika, zrakové a sluchové vnímání, časoprostorová orientace, základní matematické představy, řeč a myšlení. Rodiče mají také možnost dostávat informace, pracovní listy, náměty na hry a cvičení pro domácí práci, která je velmi důležitá pro důkladné upevnění navozených dovedností.

Organizace vzdělávání a zařazování do jednotlivých tříd

Děti do jednotlivých tříd zařazujeme tak, aby byla zohledněna jejich věková vyváženost, sourozenské a přátelské vazby. Kritéria, místo a termín zápisu pro přijímání dětí do mateřské školy zveřejňujeme po projednání se zřizovatelem v místě obvyklým způsobem a prostřednictvím webových stránek. Individuální vzdělávání dle § 34b je poskytujeme na základě oznámení zákonného zástupce zástupkyni ředitelky pro MŠ. Zákonnému zástupci pak na začátku školního roku doporučujeme, v jakých oblastech má podporovat rozvoj dítěte a zároveň stanovujeme termín a způsob ověřování rozvoje klíčových kompetencí dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Ověření provádí speciální pedagog školy.

Třídy a exteriér školy, (zahradu) mají prostor pro vzdělávací nabídku učitelů uspořádaný tak, aby v souladu s tematickým plánováním umožňoval všestranný rozvoj těmito činnostmi:

Sdílení (motivační a reflexní) - zahajuje a uzavírá týdenní, podle potřeby nabídku aktivit, zpravidla v kruhu, umožňuje dětem sdílení zážitků, zkušeností, poznatků, vyjádření názorů, námětů, dále povídání o pravidlech společného soužití v mateřské škole apod. Děti si povídají o svých činnostech, hodnotí, jak je dokážou využít, co se naučily, co se jim nepovedlo apod. Hotové práce, úkoly, obrázky vystavují na ploše koberce, na tabuli, nástěnkách tak, aby je viděly ostatní děti a rodiče. Časem si je odnáší domů nebo ukládají do portfolií, podle vlastní volby. Učitel hodnotí pokroky v činnostech dětí a motivuje k dalším činnostem. Každý výsledek, každá snaha dítěte je odměněna pozitivním hodnocením.

Zahajovací sdílení probíhá v čase od 8,00 hodiny, v době kdy jsou ve škole již přítomné všechny děti s povinnou předškolní docházkou, závěrečné sdílení v čase před pobytem venku.

Tvoření, hlína – nabízí možnost vyzkoušet řadu výtvarných technik, rozvíjí u dětí fantazii, tvořivost, praktické dovednosti jako např. stříhání, lepení, skládání, modelování, výrobu keramiky,

Manipulování a deskové hry – rozvíjí jemnou motoriku, logické myšlení, předmatematické představy, schopnost srovnávat, třídít, přiřazovat, učí respekt k pravidlům, spolupráci, řešení logických hádanek, hlavolamů.

Gramotnost, knihy a písmena – umožňuje dětem hru s písmeny, piktogramy, symboly, encyklopediemi, knihami, časopisy.

Stavění a konstruování - rozvíjí dětskou prostorovou představivost a orientaci, cvičí jemnou motoriku, manipulaci s předměty, učí komunikaci a spolupráci, modelářství, návrhářství, vizuální znázorňování, skládačky, ilustrace, návštěvy muzeí, výtvarného umění.

Hudba – podporuje spoluvytváření hudebního doprovodu prostřednictvím hudebních, rytmických nástrojů např. ozvučných dřevků, trianglů, činelů, bubínků apod. učí zpívat, rytmizovat, hrát na flétnu, případně další hudební nástroje jednoduché melodie nápodobou, poslouchat hudbu.

Příběhy, pohádky a poezie – dramatické hry, etudy, probouzí u dětí fantazii, mluvený projev, nabízí možnost spolupráce s ostatními dětmi, čtení, psaní, vyprávění příběhů, slovní hry, rozhovory, meditování, snění, nezávislost, vyhraněnost názorů, klid na samostatné uvažování, kladení filozofických otázek, vedení etických debat, zájem o náboženství.

Dílno – práce rozvíjí manuální a polytechnické dovednosti: například zatloukání hřebíků, šití, řezání pilkami, lepení, práci se smirkovým papírem, vrtání, šroubování, přináší vlastní technická řešení.

Domácnost – práce s jednoduchými a bezpečnými přístroji a domácími potřebami, například sušičkami ovoce, pečícími troubami, formami, vykrajovátky, válečky na těsto, prkýnky na krájení surovin a podobně umožňuje dětem opravdové vaření, pečení, sušení, strouhání, krájení potravin, zeleniny a ovoce a společné ochutnávání.

Pohyb – zařazování pravidelných pohybových chvil se zdravotními cviky, hry s padákem, chůze po masážních a balančních pomůckách a podobně ve třídách, v Sokolovně cvičení na tělovýchovném náradí, s míči a dalšími tělovýchovnými pomůckami, sportování venku, pohyb na odrážedlech, koloběžkách, realizace dlouhých procházek v přírodě, tanec, běhání, skákání, hraní rolí, dramatizace, sportovní hry, dotykové zkušenosti, týmová práce, kolektivní hry, meditační a relaxační cvičení.

Škola – grafomotorické prvky na velké tabuli, pracovních listech, předmatematické představy, orientace v prostoru, úkoly pro rozvoj rozumových schopností, týmová práce, příprava na školu.

Příroda, písek, voda, bádání – stavby z písku, zábavné hry s vodou, badatelské činnosti v přírodě, pobyt v přírodě, chov zvířat, pěstování rostlin, sledování filmů o přírodě, prohlížení literatury, například encyklopedií, zkoumání, pozorování a experimentace, použití pomůcek k bádání a experimentaci – vah, magnetů, lup, mikroskopů, odměrek a přírodnin (kamínky, mušle, kůru, mech, kaštiny, žaludy, různá semínka, minerály a podobně), získávání poznatků o živé a neživé přírodě.

Charakteristika vzdělávacího programu a vzdělávací obsah

Tento školní vzdělávací program je zpracován na dobu tří let, je každoročně vyhodnocován, doplňován a aktualizován.

Cílem našeho programu je připravit dětem takové podmínky, podnětné prostředí a pestrou nabídku činností, aby v mateřské škole prožívaly chvíle plné pohody, radosti z objevování a poznávání. A také, aby se za spoluúčasti rodiny rozvíjely v samostatné a zdravě sebevědomé jedince, kteří budou připraveni pro další život. Chceme, aby pro ně mateřská škola byla kamarádká, tvůrčí, vstřícná, empatická, hravá a s velkou nabídkou možností poznávat okolní svět a seznamovat se s jeho krásami.

Mateřská škola realizuje vzdělávání dětí podle programu, který představuje pedagogický přístup orientovaný na dítě. Základní pilíře programu tvoří individualizace, vedení dětí k samostatnému rozhodování (možnost volby a převzetí odpovědnosti), sebehodnocení prostřednictvím portfolia, nabídka různých forem spolupráce s rodinou.

Program je založen na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb dítěte. Vytváří podnětné klima školy, které stimuluje nadané děti, povzbuzuje méně nadané, podporuje slabší a zajišťuje optimální vývoj dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Výchova a vzdělávání pozitivním prožitkem, přírodou a v přírodě, činnostmi, praktickým charakterem, získáváním zdravého sebevědomí a schopnostmi sebehodnocení povzbuzuje děti k učení, vede k aktivitě. Cílem našeho úsilí je získávání celoživotně nezbytných kompetencí, se zvláštním zřetelem k ochraně a tvorbě životního prostředí. Naším záměrem je vytvořit dětem pohodové prostředí vlídné k dětem i k přírodě.

Záměrem vzdělávacího úsilí učitele v environmentální oblasti se založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na okolní prostředí a vytvoření základů pro otevřený a zodpovědný postoj dítěte k sobě samému i k okolnímu světu. Přijímat změny a aktivně se s nimi vyrovnávat, kriticky myslet a umět si vybírat, nést za svou volbu odpovědnost, rozpoznávat problémy a řešit je, být tvůrčí, mít představivost, sdílet zájem a odpovědnost vůči společenství.

Záměrné pozorování a analýza zjištěných skutečností je základem individualizovaného přístupu k jednotlivým dětem.

Dostatek prostoru pro spontánní činnosti a možnost pozorování dětí v nich vede k poznávání jejich zájmů a následnému plánování vzdělávacích aktivit, kde jsou uplatňovány metody

prožitkového, sociálního a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí a různé formy práce (frontální, individuální, skupinové, diferencované). Důsledně jsou zohledňovány možnosti a potřeby jednotlivých dětí. Vzdělávací nabídka je plánována do prostor, ve kterých si děti samostatně volí své zaměstnání. Předpokladem realizace je pomoc dětí na přípravě pomůcek, vlastní činnost i samostatný úklid. Důležitou součástí vzdělávacích aktivit každého dne je sdílení s ostatními. Podle zájmů a aktuálnosti je sestavován obsah vzdělávací nabídky, která směřuje k postupnému naplňování očekávaných výstupů jednotlivých vzdělávacích oblastí.

Vzdělávací obsah mateřské školy

Školní vzdělávací program je společný pro všechny třídy a tvoří jej pět flexibilně uspořádaných tematických celků. Děti postupně prochází těmito tematickými celky a spojovacím článkem mezi tématy je společný prožitek, chování a způsob komunikace dětí k sobě samým, ke svým mladším nebo starším kamarádům, ale i k dospělým – zaměstnancům školy, rodičům, návštěvám... Děti postupně poznávají nejbližší prostředí, svět rostlin i zvířat, rodinu, svět pohádek a kouzel, zvyky a tradice, pravidla, způsoby chování ve společnosti, materiály, svět. Učí se novým praktickým dovednostem, vědomostem a postojům. Záměrně není stanoven časový rámeček jednotlivých tematických celků, aby téma bylo možno volit podle aktuálního zájmu dětí, popřípadě podle potřeb řešení určitých problémů. Je stanoven konkrétní záměr a přehled kompetencí, ke kterým realizace tématu směřuje. Každá třída si ve svých TVP člení tematické celky na tematické části (časově vymezené jedním nebo více týdny a zpracované do plánů činností), které jsou přizpůsobeny podmínkám jednotlivých tříd a jejich dětem. Evaluace tematické části probíhá po jejím ukončení. Učitelé zaznamenávají, které dílčí cíle (klíčové kompetence) RVP PV byly prostřednictvím vzdělávací nabídky rozvíjeny.

Vzdělávací cíle a záměry:

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- osvojování základů hodnot, na kterých je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost

Klíčové kompetence:

- kompetence k učení K1
- kompetence k řešení problémů K2
- kompetence komunikativní K3
- kompetence sociální a personální K4
- kompetence činnostní a personální K5

Vzdělávací obsah:

- DÍTĚ A JEHO TĚLO – *V ZDRAVÉM TĚLE ZDRAVÝ DUCH*
- DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – *POJĎME SI HRÁT A POVÍDAT*
- DÍTĚ A TEN DRUHÝ – *SEJDEME SE VE ŠKOLCE*
- DÍTĚ A SPOLEČNOST – *NAŠE NEJMILEJŠÍ SVÁTKY*
- DÍTĚ A SVĚT – *JEN NÁM DĚTI ŘEKNĚTE, CO JE KRÁSY NA SVĚTĚ*

Tematický celek → V ZDRAVÉM TĚLE ZDRAVÝ DUCH

Doba trvání: aktuálně dle potřeb a zájmu dětí

Tematické části – možné náměty:

- ***Hýbu tělem sem a tam*** – poznávání lidského těla, jeho funkcí, vedení k pohybu, obratnosti, pohybovým dovednostem, souvislost mezi psychickou a fyzickou pohodou, péče o zdraví
- ***Na bezpečnost pozor dám*** – osvojování si pravidel bezpečného chování k sobě samému i k druhým, rovněž při pohybu venku (pravidla pro chodce, pohyb na silnici, na hřišti, v různých situacích – předcházení úrazům atd.), při setkávání s neznámými zvířaty, lidmi atd.
- ***Co mi chutná nejvíce*** – vedení k zdravému životnímu stylu, ochutnávání zdravých potravin,

Záměr:

- vést děti k rozvoji pohybových schopností
- poznat a osvojit si zdravý životní styl
- objevovat vlastní možnosti

Dílčí cíle:

- rozvoj smyslů
- osvojení poznatků o těle, fyzické i psychické zdatnosti
- podpora zdraví, bezpečí, osobní pohody a životního prostředí
- rozvoj jemné a hrubé motoriky

Klíčové kompetence:

K1 má elementární poznatky o lidském těle, poznává své možnosti, klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá toho, co se kolem něho děje; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo zvládlo a dokázalo

K2 všímá si problémů v bezprostředním okolí; řeší problémy dle svých možností; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá vlastní zkušenosti, fantazii a představivost

K3 dokáže sdělovat své pocity, nálady, myšlenky; domlouvá se gesty (rozumí jejich významu, funkci); chápe, že být komunikativní a vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

K4 samostatně rozhoduje o svých činnostech; uvědomuje si důsledky svého jednání a činů, dbá o své osobní zdraví, rozpozná nevhodné chování, chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, má respekt k druhým, rozpozná nevhodné chování

K5 odhaduje rizika svého chování, rozpoznává své silné a slabé stránky, zajímá se o druhé, dbá na zdraví a bezpečí své i svých blízkých, chápe, že pohodlnost a malá aktivita mají svoje nepříznivé důsledky, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Charakteristika:

Tematický celek je zaměřený na podporu a rozvoj tělesné zdatnosti, na rozvoj pohybových a manipulačních dovedností a na podporu samostatnosti v oblasti sebeobsluhy. Klade důraz na poznávání vlastních možností, které mají děti zdokonalovat, na procvičování smyslového vnímání a motorických schopností. Děti jsou vedeny k zdravému sebevědomí, k uvědomování si vlastní identity k sebepojetí a sebehodnocení. Rovněž jsou směřovány k získávání citové samostatnosti a sebeúctě. Osvojují si poznatky o fungování lidského těla a jeho částí, učí se, jak jej chránit a přijímají základy zdravého životního stylu. Rovněž se seznamují se společenským chováním a učí se rozpoznávat správné modely chování k sobě i druhým.

Tematický celek → POJĎME SI HRÁT A POVÍDAT

Doba trvání: aktuálně dle potřeb a zájmu dětí

Tematické části – možné náměty:

- ***Těším se do školy*** – srozumitelné vyjadřování myšlenek, formulace otázek, vytváření logických souvislostí a celků, rozšiřování slovní zásoby, povzbuzování a podpora v dalším rozvoji
- ***Povídám, povídám pohádku*** – vedení k rozvoji verbální i neverbální komunikace, sdělování prožitků, kultivace projevu, rozvoj vyjadřování, vedení ke kreativním činnostem

Záměr:

- podporovat duševní pohodu a psychické zdraví
- vést děti k rozvoji komunikativních dovedností
- podporovat u dětí kreativitu a sebepojetí
- povzbuzovat dítě v jeho dalším rozvoji

Dílčí cíle:

- rozvoj verbálních i neverbálních komunikativních dovedností
- podpora logického myšlení, práce s pamětí a rozvoj poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj schopnosti vyjádřit dojmy a prožitky

- rozvoj mravního a estetického vnímání
- podpora zdravého postoje k sobě samému

Klíčové kompetence:

K1 odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých; klade otázky a hledá odpovědi; užívá jednoduché znaky a symboly; raduje se z toho, co samo zvládlo a dokázalo; učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje

K2 řeší situace, které se ho přímo týkají; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; vnímá elementárních matematických souvislostí

K3 dokáže se samostatně vyjadřovat ve větách i souvětích; rozumí slyšenému; umí vést dialog; využívá gesta, slova; má aktivní slovní zásobu; využívá komunikační a informační technologie

K4 umí vytvořit a vyjádřit svůj názor; projevuje citlivost, ohleduplnost; dokáže se prosadit ve skupině, i se podřídit; nepříjemnou komunikaci dokáže odmítnout

K5 má smysl pro povinnost a váží si práce i úsilí druhých; ví, že není jedno, v jakém prostředí žije a uvědomuje si, že svým chováním se na něm podílí

Charakteristika:

Tematický celek je zaměřený na navazování vztahů s druhými a podporování jejich rozvíjení. Rovněž klade důraz na komunikaci – tzn. na aktivní využívání slovní zásoby a její obohacování, dále pak na navazování kontaktů mezi dětmi a s dospělými. Učí je vést dialog se všemi náležitostmi, které k němu patří – oční kontakt, srozumitelnost, používání celých vět a souvětí. Snaží se o to, aby se naučily prosadit svůj názor ve skupině vrstevníků a v případě neúspěchu se uměly podřídit zvolenému řešení. Dokáže vést děti tak, aby si všimaly toho, co se děje kolem nich a uvědomily si také své spolupůsobení na okolí. Nejen do budoucna je směřuje na využívání technologií a možností, které jsou nabízeny a které jsou dobré pro jejich další rozvoj.

Tematický celek → SEJDEME SE VE ŠKOLCE

Doba trvání: aktuálně dle potřeb a zájmu dětí

Tematické části – možné náměty:

- ***Mám nové kamarády*** – setkávání s novými kamarády i dospělými v novém společenství, spoluvytváření pravidel soužití, respektování druhých, vedení k samostatnému řešení vzniklých situací, poznávání druhých, jejich vlastností, odlišností, návyky společenského chování
- ***Podzim barví přírodu*** – vyjadřování, posilování slovní zásoby, všímání si okolního světa, vytváření pozitivního vztahu ke svému okolí, MŠ i přírodě, učení prožitkem, vyjadřování pomocí výtvarných, hudebních a pracovních činností

Záměr:

- podporovat u dětí vzájemnou komunikaci
- vytvářet a posilovat vztahy k druhým – dětem i dospělým
- obohacovat vzájemnou komunikaci
- podporovat znalost etikety

Dílčí cíle:

- osvojení si pravidel chování
- rozvoj prosociálního chování a postojů, kooperace
- seznámení s ochranou soukromí a bezpečím ve vztazích s druhými
- umět navázat a rozvíjet vztahy s druhými (děti, dospělí)

Klíčové kompetence:

K1 učí se hodnotit svoje osobní pokroky a oceňovat výkony druhých; uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a dalším učení

K2 nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

K3 dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.); komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými

K4 dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování; spolupodílí se na společných rozhodnutích; dodržuje dohodnutá a stanovená pravidla a přizpůsobuje se jim; je schopno chápat odlišnost mezi lidmi a být tolerantní

K5 váží si práce i úsilí druhých; zajímá se o to, co se děje kolem něho; spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky a rozumí jejich smyslu; uvědomuje si práva svá i druhých

Charakteristika:

Tematický celek klade důraz na respektování našeho okolí – ať už lidí v našem bezprostředním okolí nebo životního prostředí. Děti jsou vedeny k vytváření pohodového prostředí, vzájemné spolupráci a respektu. Rovněž pomáhají spoluvytvářet pravidla vedoucí ke zlepšení vzájemného soužití. V tomto celku jsou podporována a rozvíjena dětská přátelství, posiluje se prosociální chování a postoje a děti jsou vedeny k ochraně osobního soukromí a bezpečí. Pomáhá upevňovat vztahy v okolí dítěte a učí chránit nejen bezpečí svoje, ale i druhých. Důraz je kladen na aktivní postoj při řešení situací a ukazuje, že je lze řešit různými způsoby.

Tematický celek → NAŠE NEJMILEJŠÍ SVÁTKY

Doba trvání: aktuálně dle potřeb a zájmu dětí

Tematické části – možné náměty:

- ***Chtěl bych lidem pomáhat*** – vedení k sounáležitosti, všímání si toho, co se děje v okolí, osvojení si pravidel společenského chování, prožívání tradic, zastání se slabšího, umění odpouštět, vedení k estetickému cítění, prožitkové učení
- ***S písničkou jde všechno líp*** – vytvoření pozitivního vztahu k lidem, okolí a přírodě, prožívání tradic v souvislosti s přírodou (vynášení Moreny, vítání jara),

Záměr:

- seznámit děti se světem kultury a umění
- vést je k osvojení si potřebných dovedností, návyků a postojů

Dílčí cíle:

- rozvíjet estetické cítění
- vést děti k osvojení pravidel společenského chování
- seznámit děti se světem kultury, umění a tradic
- vytvořit povědomí o existenci ostatních kultur a národů

Klíčové kompetence:

K1 má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody, techniky, který jej obklopuje, dále o jeho rozmanitostech a proměnách

K2 všímá si dění v bezprostředním okolí

K3 dovede využít informační technologie

K4 vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu, lhostejnost; napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku

K5 má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat

Charakteristika:

Tematický celek je zaměřen na osvojování návyků společného soužití. Vede děti k slušnému chování a k všímání si toho, co se děje v jejich bezprostředním okolí. Zároveň je učí hodnotám, které jsou uznávány ve společenství druhých. Jeho úkolem je také vytvořit povědomí o kultuře naší země, o tradicích a zvyklostech. Má naučit chápat tyto aktivity jako přirozenou součást života a také jako odkaz, který se předává z generace na generaci a jenž je důležitý i pro ně samotné. S těmito tradicemi děti seznamuje především jejich prožitkem, ale také hudebními, pracovními i výtvarnými aktivitami. Zároveň sleduje události v okolí dítěte, kterých se má možnost zúčastnit.

Tematický celek → JEN NÁM DĚTI ŘEKNĚTE, CO JE KRÁSY NA SVĚTĚ

Doba trvání: aktuálně dle potřeb a zájmu dětí

Tematické části – možné náměty:

- ***Svět nekončí za vrátky*** – poznávání světa, kultur v něm, chápání odlišností jako přirozené součásti života, vedení dětí k zjišťování nových informací (využívání encyklopedií, moderních technologií)
- ***Pohádková příroda*** – vnímání proměn přírody, okolí, poznávání procesů spojených s probouzením přírody, vedení k logickému uvažování a aktivnímu přístupu v oblasti aktuálního dění
- ***Čistý vzduch a zdravá Země*** – zaměření na ekologii, třídění odpadů, vedení k zodpovědnému chování vůči přírodě, využívání přírodních zdrojů atd.

Záměr:

- vytvořit povědomí o okolním světě
- seznámit děti s vlivem člověka na životní prostředí

Dílčí cíle:

- vytvořit povědomí o světě blízkém i vzdáleném a o jiných kulturách v něm žijících
- vést děti k sounáležitosti s živou a neživou přírodou a s její ochranou

Klíčové kompetence:

K1 soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů; je schopno dobrat se výsledku

K2 postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů

K3 ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie apod.)

K4 je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

K5 chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky; je otevřený aktuálnímu dění; zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí – přírodní i společenské

Charakteristika:

Tematická část se zaměřuje na seznámení dětí s okolním světem, od nejbližšího k nejširšímu. Učí děti všimat si okolí, druhých, přírody a všemu, co se zde děje a vede je k aktivním činnostem – ochrana přírody, třídění odpadu, pěstičelství (třída, zahrada). Rovněž upozorňuje na vztahy mezi počasím – přírodou – lidmi a jejich působením na ni. Důraz klade na přímé pozorování, experimenty, zkoumání zákonitostí metodou „pokus – omyl“. Chce děti seznámit se světem, který je rozmanitý, co se týče lidí, kultur i přírody a ukazuje jim, že rozmanitost či odlišnost je přirozenou součástí našeho života. Rozvíjí vyjadřování dětí slovně, výtvarnými, pohybovými, dramatickými i hudebními aktivitami.